

bb 61. fogadás a szovjet nagykövetségen

t sr/hné vm

1963. május 6.

a szovjetunió budapesti nagykövetségén hétfőn este fogadást rendeztek a pravda megjelenésének 51. évfordulója, a szovjet sajtó napja alkalmából. a fogadáson megjelent komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a népszabadság főszerkesztője, darvasi istván, az mszmp központi bizottsága agit. prop. osztályának helyettes vezetője, siklósi norbert, a magyar újságírók országos szövetségének főtitkára. ott volt a magyar sajtó számos vezetője és munkatársa.

a fogadás szívélyes, baráti légkörben zajlott le./mti/

- . -

bb 62. nemzetközi postagépészeti kiállítás nyílt a ferenc telefonközpontban

t kf/hné vm

1963. május 6.

a magyar posta négy külföldi ország részvételével érdekes kiállítást rendezett. a nemzetközi kiállítás a mindenütt rohamosan növekvő postaforgalom gyorsítását, egyszerűsítését segítő gépeket, újításokat mutatja be a szakembereknek.

a kiállításon sok új géppel vesz részt a szovjet posta. a levélszétosztó gép egy óra alatt 4500 levelet 66 csoportra osztályoz. a levélkötegelő gép az osztályozott leveleket zsineggel köti át és plombával is ellátja. sorozatban gyártja a szovjet posta a levélbélyegző automatát is, amely óránként 20.000 lapra, levélre üti rá a keletbélyegzőt. a kézi „stemplizést”, is egyszerűsítették a szovjetunióban. olyan elektromos, billentyűvel működő, valamint kézbélyegzőket használnak, amelyekbe a bélyegzőpárnát is beépítették.

a német posta kiállítási részlegének érdekessége a hírlap-árusító automata, amelyben kétféle újságból egyszerre 600 példány fér el. a berendezés gombnyomásra adja ki a kívánt újságot és a visszajáró aprópénzt. a csehszlovák posta műanyagból készült csomag-és levélszállító kontinert mutat be. a lengyel posta olyan automata-mérleget állított ki, amely a súly megállapításával egyidőben a csomag szállítási díját is mutatja.

a magyar posta a már ismert és használt bélyeg-, levelező-lap-és telefonérme-árusító automatáin kívül bemutatja többek között a táviratszétosztó berendezést, s az óránként 25.000 fém-pénzt számláló automatát. ezenkívül mintegy 200-250, posta forgalmi és műszaki munkáját könnyítő újítást, találmányt mutatnak be.

a tapasztalatcserének szánt nemzetközi kiállítást hétfőn este rontó tiber postavezérigazgató-helyettes nyitotta meg a ferenc telefonközpontban./mti/

21.00/a

- 36 -

- v é g e -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume u. 6-7. Telefon: 169-400, 369-500

A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. május 7.

bb 1. ünnepi csehszlovák filmbemutató az urániában

t di/gk vm ha

1963. május 7.

a csehszlovák szocialista köztársaság felszabadulásának évfordulója alkalmából a művelődésügyi minisztérium filmfőigazgatósága és a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága május 8-án, szerdán este ünnepi csehszlovák filmbemutatót rendez az uránia filmszínházban. az est műsorán a „fekete nemzedék”, című alkotás szerepel, amely egy munkásdinasztia életét ábrázolja. a bemutató a művész-delegáció érkezik hazánkba. tagjai: frantisek valert, a „fekete nemzedék”, operatőrje és dana smutná, a népszerű csehszlovák filmszínész, akit közönségünk a „romeo, julia és a sötétség”, valamint „a gyáva”, filmekből ismer./mti/

- . .

bb 2. 10.000 fikusz exportra

vid j vm ká

1963. május 7.

a hajduszoboszlói községgazdálkodási vállalat hőforrással fűtött üvegházaiából, valamint szabadföldi kertészetéből több mint 80.000 cserepes és vágott virágot értékesítenek az idén. a legnagyobb kereslet a hazai és külföldi piacokon a saját szaporítású fikuszcsomók iránt nyilvánul meg. ebben az esztendőben 10.000 fikuszt küldenek exportra./mti/

- . -

bb 4. a gyógypedagógusok második országos konferenciája budapesten

i sj/hné vm ha

1963. május 7.

május 15-17 között a pedagógus szakszervezet gyógypedagógiai szakosztálya megrendezi a gyógypedagógusok második országos konferenciáját. a konferencia külföldön is nagy érdeklődést váltott. a tanácskozáson szovjet, lengyel, román, cseh, német, bolgár, mongol és angol szakemberek is részt vesznek./mti/

- . -

- 1 -

bb 3. megkezdődött a munka zugló és kőbánya új lakótelepén

i sb/tr vm vg

1963. május 7.

megkezdődött a munka budapest két új lakótelepén, zuglóban a kacsóh pongrácz ut mentén csaknem 1.800, kőbányán a harmat utcában pedig több mint 1.100 új lakást építenek fel a következő években. az új városrészek helyének rendezésével, a talaj egyengetésével, és a termőföld összegyűjtésével készítik elő az építkezéseket.

budapest új lakótelepein eddig sok nehézséget és zavart okozott, hogy rendszerint csak akkor fogtak hozzá a közművek elkészítéséhez, amikor már a lakóházak építése is megkezdődött. most változtatnak a sorrenden, s a víz-csatorna-és utahálózatot építik fel először. ezért a budapesti mélyépítési vállalat dolgozói még a nagy talajegyengetési munkák előtt megkezdik a csatornák és vízvezetékek árkaiknak kiásását. a kacsóh pongrácz uton azonban csak óvatosan dolgozhatnak, mert robbanóanyagok kerültek elő. várhatók még újabb háborus emlékek, ezért most tűzszerészek irányításával és különleges biztonsági előírások alapján szervezik meg a munkát. az év végéig csaknem 10 kilométer hosszú víz-csatorna és távfűtési hálózatot és több utszakaszt adnak át. a harmat utcai lakótelepen sem sokkal kisebb a mélyépítők feladata, de előreláthatóan még az idén sor kerül az új házak alapozására is./mti/

- . -

bb 5. rekonstrukció a bakonyi bükkösökben

vid j vm ká

1963. május 7.

a bakony-vidék nagy kiterjedésű bükkerdőt az elmúlt évtizedekben igen megritkították. a fontos ipari fák helyett gyorsan fejlődő cserfát ültettek, amit csak tűzifaként hasznosíthattak. a kevésbé értékes fajták kisebb-nagyobb foltokban összesen 480 hektáron foglalták el a bükk helyét. a bakonyi állami erdőgazdaság szakemberei részletes felmérés után elkészítették a bakonyi bükkösök rekonstrukciós tervét. eszerint kiirtják az értéktelen fajtákat és helyükre mindenütt nemes bükkféléket telepítenek. a felújítási munkálatokat ezekben a napokban kezdték meg: ugod község határában 80 hektár területet tisztítottak meg a cserfától./mti/

- . -

- 2 -

bb 6. május 8-án fejeződik be a tanítás a középiskolák negyedik osztályában - június 8-a az utolsó tanítási nap az iskolákban

1 vt/gk szb ha

1963. május 7.

az idén érettségizők részére május 8-án ér véget az oktatás. a gimnáziumokban - amint a művelődésügyi minisztériumban elmondották - május 14-én kezdődik az írásbeli érettségi. ezen a napon magyar irodalomból írják meg dolgozataikat a jelöltek, május 15-én matematikából, 16-án pedig orosz nyelvből. egyéb idegen nyelvből legkésőbb május 18-ig kell megtartani az írásbeli érettségit. a szóbeli érettségi vizsgákat június 1 és 30 között bonyolítják le.

a szakközépiskolák negyedik osztályaiban ugyancsak május 8-a az utolsó tanítási nap. 9-től 22-ig a végzősök kéthetes tanévvégi gyakorlaton vesznek részt, majd május 27-én kezdődik számukra az írásbeli. a szóbeli érettségit a szakközépiskolákban is június 1 és 30 között tartják. az első, második és harmadik évfolyamokban június 15-én végződik a tanítás, s ezt követően négyhetes évvégi gyakorlatra mennek a diákok.

a különböző technikumokban az írásbeli és szóbeli képesítő vizsgák időpontja azonos a gimnáziumi érettségi vizsgákéval.

a dolgozók gimnáziumainak és közgazdasági technikumainak esti és levelező tagozatain a következők szerint alakul a tanévzárás: a negyedik osztályokban az írásbeli osztályvizsgák május 10-11 és 13-án, a szóbeliek május 20-25-ig lesznek. az írásbeli érettségi, illetve képesítő vizsgákra a dolgozók gimnáziumaiban június 3-4-5-én, közgazdasági technikumaiban június 3-4-5-6-án kerül sor. a szóbeli érettségit, illetőleg képesítőket - a gimnáziumokban és a közgazdasági technikumokban egyaránt - június 20 és július 13 között tartják. az első, második és harmadik évfolyamokban járó felnőttek írásbeli osztályvizsgáját június 6-tól 11-ig, szóbeli osztályvizsgáját pedig június 17-től július 13-ig bonyolítják le.

június 8-án országszerte véget ér a tanítás az általános iskolákban, valamint a gimnáziumok és a technikumok első, második és harmadik osztályaiban. korábbi hivatalos rendelkezés értelmében azokban az oktatási intézményekben, ahol a rendkívüli téli szünet valamilyen helyi ok miatt tovább tartott, vagy az árvíz következtében nem taníthattak, a tanévet maximum egy héttel /hat tanítási nappal/ meg kell hosszabbítani.

/folyt.köv./

8.27/n

-3-

bb 6. /május 8-án... 1. folyt./- szb

az általános iskolákban június 15-én, a középiskolákban /az ipari technikumok kivételével, amelyekben 14-én lesz a tanévzáró ünnepség és a bizonyítványosztás/ június 20-án rendezik a tanévzáró ünnepélyt és egyidejűleg kiosztják a bizonyítványt, beiratkozás a bizonyítványosztást követő két munkanapon.

a dolgozók általános iskoláiban június 10 után kezdődnek a vizsgák és azokat június végéig befejezik. /mti/

..-

bb 10. egy év alatt megkétszereződik a termelőszövetkezetek esőztetőgép-állománya - országos hálózat az öntöző berendezések javítására

i ie szb ká

1963. május 7.

a mezőgazdaság gépállományának mind jelentősebb részét képezik az öntözéses gazdálkodáshoz szükséges felszerelések, a mezőgazdasági üzemek az idén 1450 újabb esőztető berendezést szereznek be, részben a hazai ipartól, részben nyugatnémetországból és ausztriából, de a motor és a szivattyú a külföldiekhez is itthon készül. a termelőszövetkezetekben egy év alatt megkétszereződött a hordozható esőztető gépek száma.

a növekvő öntözőgép-park folyamatos, biztonságos üzemeltetése érdekében átszervezték és továbbfejlesztették a javító-szolgálatot. a földművelésügyi minisztérium megyénként egy-egy mezőgazdasági gép- illetve gépjavító állomást jelölt ki erre a feladatra. kisebb javításokat ezek részben már eddig is elvégeztek, most azonban megteremtik az új feladatkörükhez szükséges technikai és szakmai feltételeket. a kijelölt gépállomások veszik át az ipartól az öntözőberendezések garanciális javítását is, amit - a gépek számának gyorsütemű növekedése miatt - a gyárak már nem győznek ellátni. az új intézkedés biztosítja, hogy a 2000 üzemóra alatt a termelő szövetkezetek öntöző berendezéseinek minden hibáját nyolc napon belül kijavítsák.

az öntözéses gazdálkodás fejlődése szükségessé teszi szerviz megszervezését is. ennek keretében a javító állomások helyezik majd üzembe, s időnként rendszeresen felülvizsgálják az öntöző gépeket. a szerviz teljes kiépítésére csak jövőre kerül sor, de a gépállomások már az idén is segítenek az új esőztető berendezések szakszerű üzembe helyezésénél. /mti/

..-

le

8.30/n

-4-

bb 9. egy év alatt 16 százalékkal csökkent a balesetek száma a vasiparban - a legtöbb sérülés az anyagszállítás közben keletkezik - acélkaplis cipők a szállító-munkások részére

i sl/sze szb vg

1963. május 7.

a vas- és fémipari dolgozók szakszervezetéhez érkezett jelentések szerint a kgm-hez tartozó üzemek az utóbbi időben hatékony intézkedéseket tettek a balesetek leküzdésére. bár a helyzet még ma sem kedvező, a létszámhoz viszonyított balesetek száma egy év alatt 16 százalékkal, a halálos balesetek száma pedig 30 százalékkal csökkent. a javulás már néhány év óta tart és a jelek szerint állandósult. jelenleg 30 százalékkal kevesebb baleset fordul elő a vasiparban, mint tíz esztendővel ezelőtt.

az eredményben tekintélyes részük van a munkásvédelmi őrségeknek, amelyeknek tagjai környezetükben feltárják a sérülések forrásait, s javaslatokat tesznek azok megszüntetésére. tapasztalataik szerint a legtöbb üzemi baleset még ma is az anyag szállítása közben keletkezik, ezért sokhelyütt megkezdték a szállítás gépesítését, új darukat építenek és csökkentik az üzemek zsúfoltságát.

gyakran okoz balesetet azonban a vezetők és nem utolsósorban maguknak a dolgozóknak a könnyelműsége. kellő figyelemmel, a védőfelszerelések használatával a legtöbb balesetet meg lehetne előzni. a sérüléseknek körülbelül 25 százalékát éles, hegyes tárgy okozzák, a balesetek tíz százaléka égéses sérülés, a munkás testi épségében gyakran okoz kárt a figyelmetlenül kezelt forgó-, mozgó gép, a megrongálódott kézi szerszám, a gépről lepattanó forgács is.

az üzemi balesetek még mindig meglehetősen súlyosak, a sérült munkások gyógyulásához átlagosan 15.9 nap szükséges, ezen belül azonban néha hónapokig is eltart, amíg a szerencsétlenül járt ember ismét talpra áll. pedig a balesetek viszonylag egyszerű eszközökkel, szinte teljes biztonsággal el lehet háritani. első sorban a 9. kerület üremeiben jelentős intézkedéseket tettek a szállítási utak lerövidítésére, s ezzel a balesetveszély is lényegesen csökkent. másutt az esztergapadra szerelt forgácstörő, a védőszemüveg, a védőkesztyű teszi biztonságosabbá az emberek munkáját. legújabbán a szállítómunkások részére a duna cipőgyár megkezdte az acélkaplis cipők előállítását, vagyis a cipők felső bőre és bélése közé két milliméter vastag sajtolt acéllemezt illesztettek, amely megóvjá a szállítómunkást a lábára eső kisebb vas tárgyak ütésétől. a gyár jelenleg naponta száz pár acélkaplis cipőt készít, s ezt a mennyiséget az igényeknek megfelelően fokozatosan növeli. /mti/

..-

le

8.40/n

-5-

bb 11. rajzik a cserebogár, a vetési bagolypille, a lucernákban megjelent a vincellérbogár és az aranka - az országos növényvédelmi szolgálat felhívása a védekezés megszervezésére

i cs/j szb ká

1963. május 7.

az idén - különösen a dunántúlon és az egyes északi vidékeken erős cserebogár-rajzást tapasztaltak a megfigyelők. ugyan-csak megjelent már több vidéken a vetési bagolypille, amelynél - még május folyamán - nagyobb arányú rajzásra kell számítani. az országos növényvédelmi szolgálat szakemberei a védekezés gyors megszervezésére szölitják fel a termelőüzemeket és az egyéni termelőket. a gyümölcsfákat tömegesen ellepő cserebogár ellen leghatásosabb védekezési mód, ha a hűvös hajnali órákban lerázzák, összegyűjtik és baromfifélékkel etetik fel. a vetési bagolypille hernyója, a mocskospajor, előreláthatólag júniusban jelenik meg, s csaknem valamennyi szántóföldi növényben károkat okozhat. rendkívül fontos, hogy a megjelenés első néhány napjában végrehajtsák a mocskospajorral fertőzött területekre előírt vegyszeres kezelést.

a szokottnál is erősebb vincellérbogár-invázióra kell számítani ez évben. ez a kártevő elsősorban a lucernatáblákat fenyegeti. a szakemberek szerint leghatásosabb védekezési mód a táblák körülárkoltása /barázdahuzás/, s az árkok eljén a hch és a wofatox keverékből készített védőcsík kétnaponkénti megújítása. egy-egy gazdaság ezzel a módszerrel sokszáz mázsa értékes takarmányt, illetve lucernamagot menthet meg. a lucernatáblákban az utóbbi napokban ütötte fel a fejét a pillangósok legveszedelmesebb ellensége: az aranka, amely különösen a magnak szánt növényekben okoz igen nagy károkat. szórványos fertőzés esetén a felperzselést és aláforgatását, nagyobb elterjedés esetén pedig a gyors vegyszeres kezelést ajánlják a szakemberek. legfőbb védekezési szabály, hogy rögtön a megjelenéskor kezdjék el a védekezést, különben a kis fertőző gócból szétterjedő aranka egész táblák többéves termését tönkrelheti.

a szántóföldi növényeknél ajánlatos most figyelemmel kísélni a kukoricabarkó, a répabarkó, a répabolha és a burgonyabogár megjelenését, illetve terjedését, a gyümölcsösökben pedig a szilomhullás utáni kártevők: a szilva, az alma és a körte termését veszélyeztető poloskaszagu darázs, továbbá a cseresznyelégység és a barackmoly elleni permetezés időbeni megszervezés tartozik a legfontosabb növényvédelmi teendők közé. /mti/

--

8.46/n

-6-

le

bb 7. mit tapasztalt a népi ellenőrzés a művelődési otthonban

i d1/gk-lm ha

1963. május 7.

hazánkban az elmúlt tíz évben 1633-ról 2728-ra nőtt a tanácsi kezelésben levő művelődési otthonok száma, emellett

300 ilyen intézményt a szakszervezetek tartanak fenn, a 2728 otthonnak nyújtott állami támogatás tíz évvel ezelőtt alig haladta meg a 20 millió forintot, idén eléri a 92 milliót. a tanácsi és szakszervezeti közművelődési könyvtárak száma 1962 végére elérte a 9493-at, olvasóit több mint 13 millió kötetből válogathatnak.

az országos művelődési otthonok nagy többségében eleven élet zajlik. mint a népi ellenőrök egyik legutóbbi vizsgálatának tapasztalatai bizonyítják, évről-évre tervszerűbb és sokrétűbb a népművelési munka. változatos ismeretterjesztő programot bonyolítanak le. hasznos időtöltésre, jó szórakozásra nyújtanak lehetőséget az ország minden részében fellelhető szakörök, s a falusi kulturális élet fellendülésével egyidejűleg mind szervezettebben jut el az ismeretterjesztés, a jó könyv a tanyavilágba is.

a népi ellenőrök az örvendetes eredmények mellett jelentős számmal találtak hibákat is. felhívták például az illetékesek figyelmét arra, hogy a művelődési otthon és a könyvtár többhelyütt még két „szomszédvárként”, tevékenyedik, jóllehet szerves egység kellene alkotniok. sok könyvtár gyűjteményének összetétele még nem mindenben felel meg a követelményeknek. egyes falvakban például keves a paraszti vonatkozású szépirodalmi mű és a mezőgazdasági tárgyú szakkönyv. bár igen elterjedtek az író-olvasó találkozók, sokhelyütt ötletszerű a könyvpropaganda, az új irodalombarátok toborzása. nagyobb számban, magasabb színvonalon kellene előadásokat tartani társadalmi, természettudományi, művészeti kérdésekről, - indítványozták a népi ellenőrök, akik azt is kifogásolták, hogy több művelődési otthonban csak papíron léteznek szakkörök. emiatt a működésükre előirányzott összeget sem használják fel.

a vizsgálat tapasztalatai között ott találhatjuk azt a „hagyományosnak”, számító észrevételt is, hogy a szórázó előadások, műsorok színvonala gyakran alacsony, sokhelyütt igénytelenséggel akarják a bevételeket növelni. volt olyan művelődési otthon, ahol tavaly csak filmvetítéseket rendeztek kulturális munka címén. az is elég gyakori, hogy az egyéb rendezvények rovására növelik a táncos összejövetelek számát.
/folyt.köv./
8.55/n

-7-

le

bb 7. /mit tapasztalt...1.folyt./-lm

a népi ellenőrök megállapítása szerint a hiányosságok alapvető oka: a népműveléssel szembeni igény és a rendelkezésre álló anyagi, tárgyi, valamint személyi feltételek nem mindig állnak arányban, a művelődési otthonok irányítása, támogatása tanácskonként változó. Jónéhány helyen a függetlenített igazgatók elsorvasztják a társadalmi vezetőség munkáját, néhol személyi ellentétek csökkentik az eredményt, javítani kellene az otthonok felszerelését is. több szemléltető eszközre, társasjátékokra és könyvre lenne szükség, - állapították meg többek között a népi ellenőrök./mti/

--

bb 8. bontják a százhalombattai óriáskémény építőállványát - helikopterrel emelik le a kémény sátor sapkáját?

i sb/tr-lm vg

1963. május 7.

százhalombattán az új erőműnél épült fel a világ harmadik legmagasabb kéménye. a 200 méteres betonalkotást belül háromrétegű hő- és savszigeteléssel védik meg a füstgázzal távozó maró gőzöktől. a legutolsó védőréteget különleges gázzal készítették, amelynek segítségével 1-1.5 centiméter mélyen átalakították és savállóvá tették a betont.

az építés és szigetelés befejeződött, s így most az 1-es mélyépítő vállalat dolgozók megkezdték a kémény építőállványának bontását. nemcsak az építés, hanem az állványbontás is nagy munkát jelent, mert egy személyfelvonó és két telerlift gépezetével együtt több mint 80 tonna súlyú vasszerkezetet kell eltávolítani a kéményből. a falból kiemelt vasszerkezetek helyét azonban gondosan tömiteni kell, ami lassítja a munkát. ezért újabb erősítést kértek a gyárkéményépítő vállalatától és éjjel-nappal dolgoznak, hogy a május 20-i határidőig leszereljék az állványzatot. a kémény talapzatában és a füstcsatornáknak dolgoznak ezután a szerelők és szigetelők, s augusztusban adják át próbaüzemelésre az óriási beton alkotmányt. az átadás érdekes műszaki problémát okoz, mert közvetlenül a fűtéspróbák előtt el kell távolítani a 200 méteres kémény tetejéről egy sátor tetőt, amely a tűzálló burkolat kiszáradásáig az esőtől védi a hő- és saválló falazatot. ez már légtornászokhoz illő teljesítményt jelent, mert akkor csak kívülről, a kémény külső hágcsóin lehet megközelíteni a védősátrat. több műszaki megoldást is kidolgoztak erre a feladatra és lehetséges, hogy azt a változatot fogadják el, amelynek alapján helikopterrel emelik le majd a kémény sátor sapkáját./mti/

--

9.02/n

-8-

h

bb 12. tízezer hallgató a belkereskedelmi akadémiákon - összeállítják a közgazdasági alpműveltség kis enciklopédiáját

i hi/gk szb ha

1963. május 7.

gazdasági életünk fejlődésével növekszik az érdeklődés a közgazdasági ismeretek iránt. a tit az elmúlt évben például csaknem hatezer közgazdasági előadást tartott, több mint 220 ezer hallgató előtt. a közgazdasági ismeretek terjesztésének legjellemzőbb vonása az utóbbi időben, hogy az előadások a korábbi általános témák helyett egyre konkrétabb feladatokat tárgyalnak. a megyei szervezetek például számos helyi jellegű fejlesztési tennivalót ismeretnek sorozatokon, vagy egy-egy előadáson.

az ipari vállalatoknál megtartott előadások kétharmad része a munkásakadémiákon hangzott el. ez annál inkább hasznos, mivel az akadémiák foglalkozásain országosan mintegy hetvenöt ezren vesznek részt. a tit véleménye szerint azonban szükség van önálló közgazdasági tagozatokra, valamint üzemgazdasági előadássorozatokra is, amelyek változatlanul a munkások közötti közgazdasági ismeretterjesztés legalkalmasabb formái.

e munka fontos része a belkereskedelmi oktatás, amelyet a szakszervezet és a mezőv. közösen szervez. a mintegy 180 belkereskedelmi akadémián körülbelül 10 ezer dolgozót oktatnak rendszeresen. ötven, részletesen kidolgozott téma biztosítja, hogy a hallgatók megismerjék a kereskedelem népgazdasági szerepét, fejlesztési feladatait, s megbeszéljék üzemgazdasági problémáit. a közgazdasági témájú előadásoknak a falvakban is tág lehetősége van. a múlt évben több mint 1500 agrárgazdasági tárgyú előadást tartottak a termelőszövetkezeti akadémiákon.

a tit tervei között jelentőségének megfelelően szerepel a közgazdasági propaganda bővítése. megvizsgálják a közgazdaságtudomány egy-egy területén a hallgatók tájékozottságát, s ennek alapján „100 kérdés - 100 felelet”, formájában kialakítják a „közgazdasági alpműveltség kis enciklopédiáját”, az elképzelések szerint ennek egy-egy fejezetét népszerű formában, 10-12 füzetben jelentetnék meg az ismeretterjesztési kiskönyvtárban./mti/

h

--

9.06/n

-9-

bb 15. a finommechanikai ipar száz termékével, sok új géppel, találmánnyal képviselteti magát a lengyel ipar a budapesti nemzetközi vásáron

1 sz/sze-lm vg

1963. május 7.

a budapesti nemzetközi vásár kiállítóinak sorában - az elfoglalt területet figyelembe véve - az első három külföldi résztvevő közé került a lengyel népköztársaság, a lengyel áruk 1340 négyzetméter fedett és 1200 négyzetméter szabadterületet foglalnak majd el.

a lengyel népköztársaság gyors ütemben fejlődő iparának számos termékével ismerkedhetnek meg a vásárlátogatók. a szocialista munkamegosztás során lengyelország kapta azt a feladatot, hogy fejlessze az elektromos bányászati berendezéseket gyártó iparágat, amelynek több készítményét most budapesten is bemutatják. a szakértők körében nagy érdeklődésre tartanak számot a bányászati mentőfelszerelések és a különböző típusú bányagépek, mint például a réselők, a rakodók és a korszerű ácsolóberendezések. bemutatják a hidraulikus autódarut, amelyet az ismert lengyel gyártmányú „star” tehergépkocsira építettek. a lengyel találmányok közül nagy sikerre számít a „kret”, vagyis magyarul vakond elnevezésű talajfúró-berendezés, amely lehetővé teszi, hogy az utcák és beépített lakott területek alatt a földalatti vezetékeket, kábeleket könnyen lefektessék anélkül, hogy a földet felásnák. a lengyel finommechanikai ipart száz gyártmány képviseli, megtalálható köztük filmvetítők és más optikai cikkek, laboratóriumi ellenőrző mérő műszerek.

a közfogyasztási cikkek gazdag választékát is a látogatók elé tárják. a pavilonban helyet kapnak majd a hazánkban is jól ismert és keresett lengyel konyha-berendezések, kombinált szobabutorok újabb változatai. a tartós fogyasztási cikkek sorában bemutatják mindazokat az elektromos háztartási gépeket, amelyeket a lengyel ipar exportra ajánl.

a lengyel pavilon a magyar látogatók számára meglepetést is tartogat: röplapokat osztanak majd ki, amelyek kitöltésével az érdeklődők bebizonyíthatják, mit tudnak lengyelországról. hét kérdésre kell válaszolni, s a pályázat résztvevői között értékes díjakat sorsolnak ki./mti/

-. -

9.10/n

-0-
10

le

bb 13. az idén 9.5 millió forint értékű társadalmi munkát végeznek a vasiak

vid fm/tné szb fm

1963. május 7.

vas megyében az elmúlt évben többek között a községfejlesztési alapból 15 művelődési otthont, 5 iskolát, 7 politechnikai műhelyt létesítettek, több mint 26 000 négyzetméter betonjárdát építettek, s 64 termelőszövetkezet majort és környékét hozták rendbe. a társadalmi munka értéke megközelítette a 8.5 millió forintot.

az idén minden eddiginél több, 9.5 millió forint értékű társadalmi munkára vállalkoztak a vasiak. ezzel az összefogással többek között 32 tanítólakás, 18 általános iskolai, 7 óvodai tanterem, 4 orvosi rendelő, 6 sportöltöző, 6 művelődési otthon, valamint mintegy 31 000 négyzetméter betonjárda építését kívánják elősegíteni. /mti/

-. -

bb 14. májusban megnyitják esztergomban az ország legnagyobb középkori lapidáriumát

vid fm/tné szb fm

1963. május 7.

az esztergomot nagy számban felkereső hazai és külföldi turistákat az idén újabb érdekes látnivaló fogadja majd. az esztergomi várban rendezik be az ország legnagyobb középkori lapidáriumát. már az 1934-38-as években végzett palota-feltárás közben sok 11-13 századbéli kőanyag került elő. a középkori magyar kőfaragóművészet gazdag tárházának 50-60 legszebb darabját annak idején kiállították és egyrészt dományosan is feldolgozták. az utóbbi években a várfal restaurálásánál újabb, mintegy 150 darab épületmaradvány került elő. a korabeli kőfaragó-iskola remekműveiből különösen kiemelkednek az ornamentális és figurális oszlopok. az újonnan előkerült leletek legszebb darabjaival kiegészített nagy szabadtéri muzeumot - amely 1945 óta zárva volt - ebben a hónapban ismét megnyitják./mti/

-. -

bb 16. az új gépek és technológiák újszerű kelmek a goldberger textilművekben

1 sz/tr szb vg

1963. május 7.

Óbuda egyik legöregebb gyára, a goldberger textilművek kikészítő telepe ebben az évben számos nagy gépet kap, többet, mint az utóbbi 15 évben összesen.

/folyt.köv./

é

9.15/n

-11-

bb 16. /az új gépek... 1. folyt./- szb

már megérkezett és működik is az újabb holland gyártmányú automatizált filmnyomó gép és az év végéig további négyet várnak, kettőt hollandiából, kettőt pedig olaszországból szereznek be. a filmnyomó gépeken készülő textil anyagok jól értékesíthetők külföldön.

most szerelnek a gyárban egy francia gyártmányú tiz színnyomására alkalmas hengernyomógépet. már működik az ndk-ból vásárolt, nagy mosóberendezés és rövidesen befejeződik a selyemszáritásához szükséges filckalander szerelése. a napokban érkezett az a nagyteljesítményű szárító-feszítő berendezés is, amely a régi teljesítményét kétszer felülmúlja. a különböző új mosó, szárító, feszítő és más ugynevezett apretáló gépek a nemes kikészítési eljárások elterjesztését szolgálják. a műgyantával átítított, kevésbé gyűrődő, tartós fényű, dombornyomású textiliák mennyiségét a goldberger gyáriak ez évben megkészszerzik. /mti/

--

bb 17. gyomirtásra, zöldtrágya beforgatásra, gyümölcsösök talajának művelésére egyaránt alkalmas talajmarót készítettek törökszentmiklóson

vid te szb ki

1963. május 7.

a törökszentmiklósi mezőgazdasági gépgyárban új, ötletes mezőgazdasági gép, az mr talajmaró mintadarbja készült el. a gép gyümölcsösök talajának művelésére, könnyű- és középkötött elgyepesedett talajok fellazítására, gyomirtásra, valamint zöldtrágya beforgatására egyaránt alkalmas előnye, hogy a magasszáru zöldtrágyát összeapritja, és egyenletesen bedolgozza a talajba. az új géptípus zetor szuper és négykerék meghajtású ue 28-as típusu traktorhoz készült, de minden szabványos szerkezettel ellátott kerekes traktorral is üzemeltethető. a talajmaró sorozatgyártását a harmadik negyedévben kezdik meg. /mti/

--

bb 19. központi palántanevelő-telepek heves megyében

vid j szb ká

1963. május 7.

heves megye termelőszövetkezetei megkezdtek a nagyüzemi palántanevelő-telepek építését. egy-egy ilyen telepen többszáz holdra lehet majd szaporítóanyagot előállítani. az idén hat központi palántanevelő épül, elsősorban azokon a területeken, ahol kiterjedtebb a termelőszövetkezetek kertgazdasága. innen látják majd el palántával a kisebb területen kertészkedő termelőszövetkezeteket is. /mti/

--

9.24/n

-12-

bb 21. Lakókocsit kapott a pécsi muzeum

vid fm/tné szb fm

1963. május 7.

a pécsi janus pannónius muzeum a baranya megyei tanácstól kilenc fő részére használható kényelmes, gumikerekű, akkumulátoros villanyvilágítással, vízmelegítővel, főzőhelyekkel ellátott lakókocsit kapott, mely lényegesen megkönnyíti a lakott helyektől távolabb eső ásatási munkákat.

a gazdag programot összeállító janus pannónius muzeum az idén márfán avarkori, szentlőrincen keltai, mohácson longobárd, boly határában avarkori és nagyharsány körzetében római kori temető, illetve település, turonyban bronzkori telep feltárásában vesz részt. ezenkívül folytatják a szigetvári belső vár feltárását, a mecsek erdősegeiben elkezdik réka vár kutatását. a megyei tanács 200 000, a pécsi városi tanács 150 000 forinttal támogatja az ideai muzeumi ásatásokat. /mti/

--

bb 22. gépész szakkör egy csongrád megyei tanyán

vid fm/tné szb fm

1963. május 7.

csongrád megyében a vilmaszállási tanyai iskolát az általános iskola befejezése után sem hagyják el végleg a környék fiataljai. gyömbér istván tanító ugyanis gépész szakkört szervezett a 14-18 éves ifjaknak. a szakkör tagjai a környék termelőszövetkezeti szakembereinek irányításával, kiselejtezett gépeken gyakorolják a különböző motorok szétszedését, összerakását, a hibák kijavítását.

a fiatalok a szakköri foglalkozásokon kívül szórakozni is rendszeresen összegyűlnek a tanyai iskolában. a tanító vezetésével házi sportversenyeket rendeznek, s közösen tekintik meg a közeli szatymazi mozi előadásait. gyakran látogatnak el a környékbéli termelőszövetkezetekbe, ahol elsősorban a gépészekkel, a gépkezelőkkel kötöttek barátságot. a szakkör egykori tagjai közül többen már a közös gazdaságokban dolgoznak. ők mindenkor szívesen nyújtanak ma is szakmai tanácsokat a fiataloknak.

a példamutató szakkör életét a csongrád megyei népművelési tanácsadó most kisfilmen örökítette meg. a kópiát a megye művelődési házaiban vetítik majd le. /mti/

--

9.55/n

-13-

bb 18. maradéktalanul teljesítették a tavaszi gyümölcsstelepitési programot pest megye közös gazdaságai - bőtermő angol földieper-fajta a nagyüzemi termesztésben

1 ág/gk-lm ká

1963. május 7.

pest megye közös gazdaságaiban a gyümölcsstelepitőknek sikerült pótolniok a tavaszi késeget. az öt évre szóló nagy-aranyu telepitési terv idei szakaszában eddig 2200 hold gyümölcsöst ültettek el, s ezzel maradéktalanul teljesítették a tavaszi programot. a munka szervezettségét, lendületét bizonyítja, hogy a nehéz feladatot nem egészen egy hónap alatt teljesítették, miközben az egyéb sürgető tavaszi teendőknek is eleget tettek. az új telepitésekkel 70 termelőszövetkezet kezdte meg, illetve folytatta az összefüggő nagyüzemi gyümölcsösök kialakítását. a budai járásban és cegléd környékén csupán őszibarack-csemetéből 10.300 darabot ültettek el. almából, körtéből, kajszibarackból, szilvából ennek többszörösét. az északi vidékeken csaknem 200 holdon ültettek diófákat, a szobi és váci járásban mintegy 300 holddal növelték a málnaültetvények területét. a duna-kanyarban számos közös gazdaság, illetve szakszövetkezet most kezdi meg nagyobb mértékben a földieper termesztését, új magyarországon még nem ismert angol számocefajtával. a senga-senga nevet viselő óriásbogyóju földieper a hazánkban ismert fajtáknál majd kétszer többet terem, emellett - keményebb husa lévén - sokkal könnyebben szállítható. az új földiepret tahitófalu, pócsmegyer, szigetmonostor, nagybörzsöny, tésa közös gazdaságai, illetve szakszövetkezetek 80 holdon ültették el./mti/

--

bb 20. újabb ifju fazekasok tatán

vid fm/tné-lm fm

1963. május 7.

a céhrendszer virágkorában tata volt az ország egyik legnagyobb fazekas központja. a fazekas dinasztiákról több utcát neveztek el. ma már a városban csak a csiszár család üzi ezt a mesterséget és hogy ez a szakma ne menjen feledésbe, körmen, di géza pedagógus, néprajzkutató évek óta vezeti az uttörő fazekas szakkört. a szakkörből az „öregek”, már ki-nőttek. valamennyien a képzőművészettel kötöttek örök barátságot: képzőművészeti gimnáziumba, iparművészeti főiskolára kerültek. így most új tagokkal kezdett munkához a szakkör. a foglalkozásokat csiszár mester műhelyében tartják. a fiúk az edénykészítést sajátítják el. a lányok pedig a mester édesanyjától, az utolsó tatal „tarkázó”, asszonytól, aki 200 féle variációt tud - elsajátítják az eredeti tatali kékes-zöldszinű irókás festést./mti/

--

10.00/n

-14-

bb 23. félmillió forintos ötlet

vid te szb ki

1963. május 7.

a lenin kohászati művekben a vasuti sinacélok hengerlésénél - a hagyományos módszer szerint - egy-egy martin-kemence acél-adagjából három darabot vágtak le ütő- és szakítópróbák céljára. simon lajos és sárközi lászló javaslatára jó ideje már csak egy próbadarabot vesznek és a többit csak abban az esetben vágják le, ha próbára van szükség, vagyis, ha az első darabnál nem kapták meg a megbízható mechanikai értékeket. az egyszerű ötlet igen jól bevált, jelentősen csökkent az anyagvesztés. így egy év alatt, az utólagos megállapítás szerint, csaknem félmillió forintot takarítottak meg. az újítókat 19 000 forinttal jutalmazták./mti/

--

bb 24. ötvenedik kihajtásra készül a kőrös-vidék legöregebb pásztora

vid j szb ká

1963. május 7.

a kőrösök vidékén az aranyat érő majusi eső hatására szemlátomást nő a fü a 80 000 holdnyi legelőn. meggyeszte megkezdődött a kihajtás. összesen 260 000 szarvasmarha, juh, sertés és ló kerül a legelőkre. a kőrös-vidék legöregebb pásztora, hor-gász sándor, ötvenedszer hajtja ki a gondjaira bizott állatokat. az idős pásztor békésen a háztáji teheneket őrzi a kőrös-parti legelőn. ugyancsak békésen legeltet a kőrös-vidék legfiatalabb pásztora, a 15 éves bondár jános is. //mti/

--

bb 25. a huszadik iskola épül nagykanizsán

vid fm/tné szb fm

1963. május 7.

nagykanizsán megkezdtek a város huszadik iskolájának, a 16 tantermes gimnáziumnak az építését. az új középiskola 1964-ben nyitja meg kapuit, s ezzel 6 középiskolája lesz a városnak. rövidesen hozzáfognak egy másik oktatási intézmény, kétszáznegyven személyes diákotthon építéséhez is, amelyet a felsőfoku mezőgazdasági technikum hallgatói számára létesítenek. /mti/

--

10.10/n

-15-

le

le

bb 26. alkotóház nyílik kazincbarcikán

vid fm/tné-Lm fm

1963. május 7.

kazincbarcikán a hatalmas építkezések, a műtrágyát és pvc-t termelő gyáróriások, valamint a környező hegyekben levő szénbányák sok élményt nyújtanak alkotó művészeinknek, akik évről-évre nagyobb számban keresik fel a fontos iparvidéket, hogy vásznaikon és írásaikban megörökítsék a dolgozók életét, a termelőmunka szépségét. a művészek támogatására most érdekes és hasznos kezdeményezést valósít meg a megyei és a kazincbarcikai városi tanács. elhatározták, hogy a városi tanács festői szépségű ibolyásvölgyi üdülőjében alkotóházat rendeznek be. az alkotóházban 2-3 hétre vendégül látják azokat a képzőművészeket, írókat és újságírókat, akik az új ipartelep pezsgő életét, a dolgozók mindennapos lelkes munkáját kívánják megörökíteni. a kényelmesen berendezett alkotóházat június elején adják át rendeltetésének./mti/

--

bb 27. ötvenméteres kőfal mögött is meglátja a szemet, segít a váratlan metángáz kitörések elhárításában a geoelektromos ellenállásmérő

vid te-Lm ki

1963. május 7.

a pécsi szénbányászati tröszt üzeimben a gyakorlati bányaművelésben és a munkásvédelem szolgálatában sikerrel használják masszi dénes találmányát, a geoelektromos ellenállásmérőt. a műszerrel elektromos hullámokat bocsátanak a talajba és azok terjedéséből, visszaverődéséből - a különféle geológiai formációk elektromos árammal szembeni viselkedéséből - állapítják meg, milyen anyagokra számíthatnak a területen. a „földbelátó” műszer - amely erősen reagál a kőzet és a szén közötti különbségre - ötven méter vastagságú kőzettel mögött is kimutatja a széntelepek pontos elhelyezkedését.

a műszer alkalmazásának nagy jelentősége van a mecseki bányászkozásban, ahol gyakran zavarják meg vetők a széntelep folyamatosságát. korábban költséges kutatófurásokkal keresték meg a széntelepek folytatását, most azonban a furásnál 20-30-szor olcsóbban végzik el ezt a munkát masszi dénes találmányával. a pécsi szénbányászati tröszt viszonylatában - ahol 1962-ben négyezer mérést végeztek - évente kétmillió-hárommillió forintot takaríthatnak meg rendszeres alkalmazásával.

a geoelektromos ellenállásmérővel megállapítható a bemért terület kőzeteinek rétegződése, pontosan nyomon követhető a széntelep formájának alakulása - elvékonyodása és kiszélesedése - sőt még a szén nedvességtartalma is. mindebből viszont következtetni lehet annak, hogy számolni kell-e metángáz kitöréssel és így kellő időben megtehetik a szükséges védintézkedéseket./mti/

10.30/ szb

--
-16-

le

bb 28. naponta 600 hold buzát permeteznek meg a repülőgépek mezőhegyesen

vid j szb ká

1963. május 7.

a mezőhegyesi állami gazdaságban két repülőgép permetezi gyomirtó vegyszerrel az őszi buzavetéseket. naponta 600 holdnyi területen készülnek el ezzel a fontos munkával. összesen 3 000 holdon - nagyrészt külföldi buzatáblán - irtják a gyomot ezzel a módszerrel. /mti/

--

bb 29. nagyszerű társastánc-bajnoksági versenyek, műveltségi és ügyességi vetélkedők, irodalmi előadó versenyek az ifjúsági kulturális szemle pest megyei bemutatóin

i áe/gk szb fm

1963. május 7.

a hagyományos ifjúsági kulturális szemle pest megyei programja az idén csaknem kilencezer fiatalnak ad alkalmat képességei bemutatására. a nyilvános szereplés feltételei és a versenyzők bírálása a korábbi évekhez képest szigorubb, és ennek megfelelően a szereplések színvonala is lényegesen jobb: a rendezők arra törekednek, hogy az öntevékeny szereplők produkciói hatékonyan szolgálják a fiatalság esztétikai nevelését, műveltségét. ennek a törekvésnek a jegyében több új verseny számmal bővítették a vetélkedők programját. a megye községeiben többszáz fiatal készül a szalontánc-bajnokságokra, ahol a tánc tudáson kívül társasági illemtudásról is számot kell adniok. a lejárlott helyi bemutatók 60 győztes táncospárja részt vesz a megye öt körzetében rendezendő bemutatókon, amelyeknek győztesei május 25-én a megyei döntőben versengenek a bajnoki címért.

hasonlóan nagy sikerrel zajlottak le a műveltségi és ügyességi vetélkedők is, amelyeknek községi, körzeti, járási és megyei bemutatóin csaknem 800 fiatal szereplésének szurkol nagy érdeklődő közönség. a megye 30 irodalmi színpadának tevékenysége a legnépszerűbb öntevékeny művészet. műsoraik több mint félezer fiatal foglalkoztatnak rendszeresen. a most zajló járási bemutatókon az előadóképeség mellett fejlett irodalmi tájékozottságról is számot adnak a fiatal versenyzők. a hagyományos művészeti ágakban - színjátzó, tánc-, ének- és zeneművészetben - több mint 300 öntevékeny együttest tartanak számon. /mti/

--

10.32/ szb

-17-

le

bb 30. megkezdték a miskolcon épülő új drótgár legnagyobb
üzemcsarnokának alapozását

vid te szb ki

1963. május 7.

a miskolci december 4. drótművek mellett a drótkötélimport
megszüntetésére, valamint a korszerű épületelemekhez szükséges
előfeszített betonacélhuzalok tömeggyártásának elősegítésére,
tavaly új gyár építését kezdték meg. a 260 millió forint költsé-
gelségelőirányzattal létesülő új üzemnél részben tető alatt van
már a több mint kétezer négyzetméter alapterületű drótkötélgár-
tó csarnok. a tervek szerint ez az épület ebben az évben elké-
szül, s abban az év második felében megkezdik a gépek elhelyezé-
sét. a dolgozók már hozzáfogtak az új gyár legnagyobb épületé-
nek, a száz méter széles és 200 méter hosszú acélhuzalgyártó üzem-
csarnok alapozási munkáihoz is. ez a csarnok a tervek szerint a
jövő év közepén készül el. a gyár építésére az idén csaknem 35
millió forintot használnak fel. az 1965-ben elkészülő új gyárban,
amelyhez szociális létesítmények, öltöző, fürdő, továbbá labora-
tóriumok tartoznak majd, négyszer annyi értékű terméket állítá-
nak elő, mint a jelenlegi drótműben. különösen növekszik a beton-
acélhuzalok gyártása, amelyekből évente 25 000 tonna készül. en-
nek nagyrészt az alsószolcai betonelemgyárban használják fel.
/mti/

--

bb 31. „félkész virágok,, szombathelyről

vid j szb ká

1963. május 7.

vas megye éghajlati és talajviszonyai igen kedvezőek a mus-
kátli, krizantémum, ciklámen, hortenzia termelésére. a megye
legnagyobb kertészetében, a szombathelyi termelőszövetkezetben
ezeket a virágokat „félkész állapotban,, is árusítják. bimbózás-
ig nevelik, s ekkor szállítják el cserepekben az ország különbö-
ző részeibe, azokat az átvevő gazdaságok kivirágoztatják
és a vásárlókhöz juttatják. a „félkész virágokból,, többezer
tövet külföldre is szállítanak. /mti/

--

10.37/ sz b

-18-

bb 32. megkezdték az új csemege-karalábé árusítását

i n. j. /j szb ká

1963. május 7.

a nagyvásártelepre kedden 15 vagon és 69 tehergépkocsi idény-
termék érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 9 vagon
burgonya, 5 vagon tojás és 1 vagon saláta.

a földművelésszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata ked-
den megkezdte az új csemege-karalábé értékesítését. a kék karalá-
bét darabonként 3, a fehéret 2.40-3 forintért hozták forgalomba.
a spárga fogyasztói árát újból mérsékeltek. a szőlő-spárgát kilón-
ként 16-18, a levesbevalót 12, a törmelékspárgát 6.80-8, a cérna-
spárgát 4.80 forintért árusították. a tisztított parajt kilón-
ként 3.40, a sóskát 5.40 forintért adták. /mti/

--

bb 33. törpevizmű celldömölkön

vid te szb ki

1963. május 7.

vas megyében az elmúlt évben celldömölkön jött létre első-
nek törpevizmű társulás, s az alakulás után nyomban munkához
is láttak. három kutat furtak és mintegy husz kilométer hosszú
nyomócsőhálózatot fektettek le. elkészült a gépház és elvégez-
ték a 32 méter magas, 200 köbméter ürtartalmu hidroglobusz sze-
relési munkáit is. a vízmű legfontosabb berendezését, a hatal-
mas hidroglobuszt kedden állították fel.

a vízművet - amelynek létesítéséhez a lakosság jelentős
értékű társadalmi munkával járult hozzá - a napokban helyezik
üzembe. /mti/

--

bb 34. kádár jános részvétávirata ben bellának

gk szb bs

1963. május 7.

kádár jános, a minisztertanács elnöke mohammed khemisti
algériai külügyminiszter elhunytá alkalmából táviratban fejezte
ki részvétét ahmed ben bellának, az algériai demokratikus és né-
pi köztársaság miniszterelnökének. /mti/

--

12.20/n

-19-

bb 35. nemzetközi egyházi tanácskozás debrecenben

i ha/tm-lm ha

1963. május 7.

a református világszövetség európai területi bizottságának vezetősége, pierre bourget francia lelkesz elnökletével - a magyar református egyház vendégeként - május 3-6 között debrecenben tanácskozott. az ülésen résztvett marcel praderwand, a református világszövetség főtitkára, valamint angol, amerikai, csehszlovák, holland, lengyel és nyugatnémet egyházi képviselők.

a magyar református egyház a tanácskozás időszakában a debreceni nagytemplomban ünnepségen emlékezett meg a heidelbergi káté 400. évfordulójáról.

az ülés befejeztével prantner józsef, az állami egyházügyi hivatal elnöke fogadta marcel praderwandot, pierre bourget-t és dr. bartha tiber püspököt, a területi bizottság alelnökét./mti/

-. -

bb 36. időjárásjelentés

gk szb

1963. május 7.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. május 7-én, 13 órakor:

a nappali felmelegedés kissé fokozódik

közép-európa északi felében anticiklon alakult ki, s napos, száraz, de az évszakhoz képest kissé hűvös az idő. hazánkban tegnap általában 4-8, az északi megyék jelentékeny részén azonban csak 1-3 órán át sütött a nap. a dunántulon és az északkeleti megyékben több helyen esett az eső. a csapadék mennyisége általában nem haladta meg az egy millimétert, csak az északkeleti határszélen mértek 3-8, sőt vásárosnaményban 12 millimétert. borsodnádason és putnokon zivatar tört ki. a hőmérséklet napközben 14-19 fokig emelkedett. ma hajnalban 4-9 fokig hűlt le a levegő. délre a keleti országrészen helyenként futó eső esett, máshol napos volt az idő, a hőmérséklet országsszerte 15-16 fok között váltakozott. délben budapesten és a mátrában kisebb zivatar volt.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 11.7 fok volt, 3.1 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

/folyt.köv./

13.10/n

-20-

bb 36. /időjárás... 1. folyt./- szb

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 16 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, alig változik.

várható időjárás szerda estig:

nappali felhőképződés, szórványosan fellépő futó záporok, zivatarok. mérsékelt északkeleti, keleti szél. a nappali felmelegedés holnap kissé erősebb lesz, mint ma.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 5-8, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 18-21 fok között.

a duna vizállása budapestnél 371 centiméter. /mti/

-. -

bb 37. „mikrovonat,, a szegedi utcákon

vid te szb ki

1963. május 7.

kedden szeged utcáin megjelent a városba érkezett első mikrovonat. a három kocsiból álló szerelvény az idegenforgalmi tájékoztatást szolgálja. egyszerre ötven személyt tud szállítani. menet közben idegenvezető hangszórón ad tájékoztatást az utasoknak a város nevezetes épületeiről, a műemlékekről, szeged történetéről. az ötkilométeres városnéző sétán bemutatják az érdeklődőknek a szabadtéri játékok színhelyét, a város egyes szobrait, új épületeit is.

a rövidesen megérkező újabb „mikrovonat,, már 15 kilométeres útvonalon közlekedik s az ujszegedi kirándulóhelyekre, a szalámgyárhoz, a muzeumhoz, az épülő egyesszai városrészhez is elviszi majd utasait. /mti/

-. -

13.45/Lm

-21-

h

bb 38. mozaik parkettragasztó és polietilén műanyagmáz gyártását kezdték meg a tvk lakkfestékgyárában

vid tr szb ki

1963. május 7.

a tiszai vegyikombinát lakkfesték- és műgyantagyárának fiatal mérnökei és technikusai kutatásaikhoz jelentős segítséget kapnak a veszprémi vegyipari egyetemről, a debreceni tudományegyetemről és a budapesti ötvös Loránd tudományegyetemről. a tudományos intézmények különleges műszerekkel és egy-egy részfeladatot kidolgozásával támogatják a gyári kutatócsoportot. a jó együttműködés eredménye, hogy a fiatal üzem az idén két új termékkel jelentkezik a piacon. a kutatóknak hosszas kísérletezés után hazai és külföldi műanyagokból sikerült előállítani az úgynevezett mozaik parkettragasztó szert. ezt a terméket eddig több országoktól vásároltuk. az új ragasztószer tökéletesen köt és nagy előnye, hogy vízzel hígítható, nem tűzveszélyes. az igen tartós ragasztószert az építéstudományi intézet megvizsgálta és kiválónak találta. a gyár másik új terméke a műanyagipari kutató intézettel közösen kísérletezett polietilén műanyagmáz. ezt a festékfajtát elsősorban tetőfedőszerkezetek, víz- és vegyi hatásnak kitett betonfelületek védőszigetelésére használhatják gazdaságosan.

a két új termék gyártását kedden kezdték meg tiszaszederkényben. /mti/

-. -

bb 41. megbeszélések a syrian arab airlines és a malév vezetői között

i nbj/tr szb vg

1963. május 7.

a malév vendégeként budapestén tartózkodott a szíriai légitársaság - a syrian arab airlines - vezérigazgatója mohamed el shash, valamint a légitársaság kereskedelmi igazgatója, samih el imam. a már korábban folytatott tárgyalások eredményeként aláírták a két vállalat közötti kölcsönös vezérigazgatói szerződést.

a syrian arab airlines és a malév vezetői a találkozó során tárgyaltak a két vállalat közötti légitársasági együttműködés fejlesztéséről, a szorosabb kereskedelmi kapcsolatok kiépítéséről, mivel mind a malév mind pedig a saal vonalhálózati fejlesztési tervében szerepel a közelkeleti, illetve a kelet-európai légijáratok megnyitása. /mti/

-. -

14.30/n

-22-

le

bb 39. a turbinák korszerűsítésével évente több mint 30 000 tonna szenet takarítanak meg tiszapalkonyán

vid tr szb ki

1963. május 7.

a tiszapalkonyai hőerőmű vezetői és dolgozói már évek óta arra törekednek, hogy az áramfejlesztéshez kevesebb szenet használjanak fel. már az elmúlt években megkezdtek az 1950-es típusú csehszlovák gyártmányú turbinák rekonstrukcióját. először az 1-es és 3-as számú 50 megawattos gépeket korszerűsítették a plzeni lenin kohászati művek dolgozói. az átalakított turbinák hatásfoka mintegy három százalékkal növekedett, s így jelenleg a régivel azonos mennyiségű áram előállításához az erőműnek évente több mint 20 ezer tonnával kevesebb szénre van szüksége. a két korszerűsített turbina teljesítményét magyar szakemberek igen jól tartják, ezért az idén megkezdtek a 2-es számú gép rekonstrukcióját is. a turbina hatalmas forgórészét március 29-én szállították plzenbe és a csehszlovák dolgozók a nagy gondosságot igénylő átalakítási munkákat május 4-re befejezték. a korszerűsített berendezés kedden hajnalban érkezett vissza tiszapalkonyára. az erőmű dolgozói elhatározták, hogy a gép összeszerelését meggyorsítják és a turbinával már a május 18-i határidő előtt egy-két nappal megkezdik az áramfejlesztést. az erőmű vezetői szerint a három turbina korszerűsítésével évente több mint 30 000 tonna szenet takarítanak meg. /mti/

-. -

bb 40. fiatal műszakiak országos tanácskozása diósgyőrött

vid tr szb ki

1963. május 7.

a borsod megyei kisz bizottság és a lenin kohászati művek nagyüzemi kisz-bizottságának rendezésében kedden a diósgyőr közelében levő bükki csanyikvölgyi kisz iskolában fiatal műszaki dolgozók kétnapos országos tanácskozása kezdődött. a találkozáson az ország több mint 20 gyárának, nagyobb ipari üzemének fiatal mérnök- és technikus küldöttei jelentek meg. a mintegy 80 résztvevő előtt mézáros istván kohómérnök, a lenin kohászati művek kisz-bizottságánál működő fiatal műszakiak tanácsának vezetője tartott vitaindító előadást. ismertette a kiváló ifjú mérnök és kiváló ifjú technikus mozgalom helyi tapasztalatait, eredményeit, feladatait. az előadást felszólalások követték.

a tanácskozás második napján, szerdán a résztvevők a lenin kohászati művek üzemét látogatják meg. /mti/

-. -

14.35/n

-23-

le

bb 38. mozaik parkettragasztó és polietilén műanyagmáz gyártását kezdték meg a tvk lakkfestékgyárában

vid tr szb ki

1963. május 7.

a tiszai vegyikombinát lakkfesték- és műgyantagyárának fiatal mérnökei és technikusai kutatásaikhoz jelentős segítséget kapnak a veszprémi vegyipari egyetemről, a debreceni tudományegyetemről és a budapesti eötvös Loránd tudományegyetemről. a tudományos intézmények különleges műszerekkel és egy-egy részfeladatot kidolgozásával támogatják a gyári kutatócsoportot. a jó együttműködés eredménye, hogy a fiatal üzem az idén két új termékkel jelentkezik a piacon. a kutatóknak hosszas kísérletezés után hazai és külföldi műanyagokból sikerült előállítani az úgynevezett mozaik parkettragasztó szert. ezt a terméket eddig több országoktól vásároltuk. az új ragasztószer tökéletesen köt és nagy előnye, hogy vízzel hígítható, nem tűzveszélyes. az igen tartós ragasztószert az építéstudományi intézet megvizsgálta és kiválóan találta. a gyár másik új terméke a műanyagipari kutató intézettel közösen kísérletezett polietilén műanyagmáz. ezt a festékfajtát elsősorban tetőfedőszerkezetek, víz- és vegyi hatásnak kitett betonfelületek védőszigetelésére használhatják gazdaságosan.

a két új termék gyártását kedden kezdték meg tiszaszederkényben. /mti/

..-

bb 41. megbeszélések a syrian arab airlines és a malév vezetői között

i nbj/tr szb vg

1963. május 7.

a malév vendégeként budapesten tartózkodott a szíriai légitársaság - a syrian arab airlines - vezérigazgatója mohamed el shash, valamint a légitársaság kereskedelmi igazgatója, samih el imam. a már korábban folytatott tárgyalások eredményeként aláírták a két vállalat közötti kölcsönös vezérigazgatói szerződést.

a syrian arab airlines és a malév vezetői a találkozó során tárgyaltak a két vállalat közötti légitársasági együttműködés fejlesztéséről, a szorosabb kereskedelmi kapcsolatok kiépítéséről, mivel mind a malév mind pedig a saal vonalhálózati fejlesztési tervében szerepel a közelkeleti, illetve a kelet-európai légitársaságok megnyitása. /mti/

..-

14.30/n

-22-

le

bb 39. a turbinák korszerűsítésével évente több mint 30 000 tonna szenet takarítanak meg tiszapalkonyán

vid tr szb ki

1963. május 7.

a tiszapalkonyai hőerőmű vezetői és dolgozói már évek óta arra törekednek, hogy az áramfejlesztéshez kevesebb szenet használjanak fel. már az elmúlt években megkezdték az 1950-es típusú csehszlovák gyártmányú turbinák rekonstrukcióját. először az 1-es és 3-as számú 50 megawattos gépeket korszerűsítették a plzeni lenin kohászati művek dolgozói. az átalakított turbinák hatásfoka mintegy három százalékkal növekedett, s így jelenleg a régivel azonos mennyiségű áram előállításához az erőműnek évente több mint 20 ezer tonnával kevesebb szénre van szüksége. a két korszerűsített turbina teljesítményét magyar szakemberek igen jónák tartják, ezért az idén megkezdték a 2-es számú gép rekonstrukcióját is. a turbina hatalmas forgórészét március 29-én szállították plzenbe és a csehszlovák dolgozók a nagy gondosságot igénylő átalakítási munkákat május 4-re befejezték. a korszerűsített berendezés kedden hajnalban érkezett vissza tiszapalkonyára. az erőmű dolgozói elhatározták, hogy a gép összeszerelését meggyorsítják és a turbinával már a május 18-i határidő előtt egy-két nappal megkezdik az áramfejlesztést. az erőmű vezetői szerint a három turbina korszerűsítésével évente több mint 30 000 tonna szenet takarítanak meg. /mti/

..-

bb 40. fiatal műszakiak országos tanácskozása diósgyőrön

vid tr szb ki

1963. május 7.

a borsod megyei kisz bizottság és a lenin kohászati művek nagyüzemi kisz-bizottságának rendezésében kedden a diósgyőr közelében levő bükki csanyikvölgyi kisz iskolában fiatal műszaki dolgozók kétnapos országos tanácskozása kezdődött. a találkozó az ország több mint 20 gyárának, nagyobb ipari üzemének fiatal mérnök- és technikus küldöttei jelentek meg. a mintegy 80 résztvevő előtt mézáros istván kohómérnök, a lenin kohászati művek kisz-bizottságánál működő fiatal műszakiak tanácsának vezetője tartott vitaindító előadást. ismertette a kiváló ifjú mérnök és kiváló ifjú technikus mozgalom helyi tapasztalatait, eredményeit, feladatait. az előadást felszólalások követték.

a tanácskozás második napján, szerdán a résztvevők a lenin kohászati művek üzemét látogatják meg. /mti/

..-

14.35/n

-23-

le

bb 42. május 9-13 között budapesten ülésezik a szocialista országok postaügyi minisztereinek értekezlete

i kf/kf szb vg

1963. május 7.

a szocialista országok postáinak együttműködési szervezete, az oszsz, a szovjetunió kezdeményezésére 1957-ben jött létre moszkvában, a szervezet legfőbb fóruma a miniszterek értekezlete két évenként más-más országban tartja ülését. moszkva, prága, berlin és varsó után az idén május 9-13 között budapesten ülésezik a szocialista országok postaügyi minisztereinek értekezlete.

a tanácskozáson 110 taggal 11 küldöttség vesz részt, az értekezlet 55 napirendi pontot tárgyal, foglalkozik többek között a szocialista országok távközlési és televízió berendezéseinek távlati fejlesztési irányvonalával, a távközlési hálózat automatizálásával, a rádió és a televízió műsor cserehálózat megszerzésével, a világűr-közlekedéssel kapcsolatos hírközlési kérdésekkel, a tanácskozáson beszélnek a szocialista országok közötti postaforgalom további könnyítéséről, a postakezelés gépesítéséről, automatizálásának ügyéről, szóba kerül a szocialista országok időnkénti közös bélyegkiadása, tárgyalnak még többek között a műszaki tudományos együttműködésről, ezen belül a kgst és egyéb nemzetközi szervezetekkel való együttműködésről. /mti/

bb.43. közlemény az angol gazdasági küldöttség magyarországi látogatásáról

i/sz/a vg

1963. május 7.

Lord kilmarnock, a londoni kereskedelmi kamara elnökének vezetésével 12 napig hazánkban tartózkodó angol gazdasági küldöttség befejezte tárgyalásait, a küldöttség tagjai és a magyar kereskedelmi kamara vezetői a látogatásról a következő közös közleményt adták át a sajtónak:

a küldöttség tárgyalásokat folytatott a külkereskedelmi vállalatok, különböző minisztériumok és más szervek vezetőivel és több magyar gyárba is ellátogatott, felkereste a ganz-mávagot, a dunai vasművet, a csepel szerszámgépgyárat, az óbudai hajógyárat, a székesfehérvári alumínium hengerművet, az egyesült izzót, a pénzverdét, a szegedi textil-fonót, az elzett gyárat, a budapesti szalámigyárat és a herendi porcelángyárat.

különösen értékes és jelentős volt a küldöttség látogatása olyan magyar vezető személyiségeknél, mint vass istvánné, az országgyűlés elnöke, incze jeno külkereskedelmi miniszter, sarlós istván a fővárosi tanács vb elnöke, lászló andor, a magyar nemzeti bank elnöke, gál endre a külkereskedelmi bank vezérigazgatója és mások.

/folyt.köv./
15.20/a

- 24 -

bb.43./ közlemény.... 1.folyt. /a

mindkét kamara a tárgyalások jelenlegi időpontját fontosnak tartja a magyar-angol kereskedelmi kapcsolatok egész fejlődése érdekében. a látogatás kitűnő lehetőséget nyújtott a két ország közötti kereskedelmi forgalom néhány főbb problémájának részletes vizsgálatára, a többek között a következő kérdésekről folyt eszmecsere:

nagyobb lehetőségek nyújtása magyarországnak, hogy termékei eljussanak az angol piacra, és ehhez hasonlóan a folyamatos export lehetővé tétele anglia számára.

törekvés arra, hogy az angolok összehagolják export-programjukat a magyar gazdasági életben és az iparifejlesztésben kialakult elgondolásokkal.

megvizsgálták a magyar-angol külkereskedelemben felmerülő finanszírozási problémákat, és az idegenforgalom fejlesztésének kérdéseit is.

mindkét fél felismerte a személyes kapcsolatok nagy jelentőségét az összehagolt kereskedelmi programok kialakításában és megállapította: magyarországi és angliai esetében ezeket a kapcsolatokat elősegíti a kereskedelmi szokások és hagyományok hasonlósága.

valamennyi találkozást és eszmecserét a kölcsönösen előnős kereskedelmi kapcsolatok továbbfejlesztésére irányuló határozott szándék, a szívélyesség és a megértés légköre jellemezte.

x x x

az angol gazdasági küldöttség kedden elutazott budapestről, a delegáció tagjait kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke, a külkereskedelmi minisztérium és a magyar kereskedelmi kamara munkatársai bucsúztatták, ott volt j.d. lewis, nagy-britannia budapesti követségének másodtitkára. /mti/

--

15.40/a

- 25 -

bb 48. megyei talajvédelmi bizottság alakult zalaegerszegen

vid j vm ká

1963. május 7.

kedden tudományos kutatókból és gyakorlati szakemberekből megyei talajvédelmi bizottság alakult zalaegerszegen a vízrendezési és talajmechanikai munkák szakirányítására.

dr. mezősy béla, a talajvédelmi bizottság elnöke, a balatonboglári talajjavító vállalat főagronómusa az alakuló ülésen elmondotta, hogy az őrési és a hetési komplex talajjavításon és általános vízrendezési munkákon kívül több mint 20 millió forintot fordítanak ebben az évben zala megyében rét-és legelőjavításra, víztelenítésre, valamint a kilugozott talajok meszezésére. a megyében 5 vizgazdálkodási és talajvédelmi társulat működik mintegy 150 község területén, a közeljövőben pedig újabb két társulás alakul. ezeknek a társulatoknak a tagjai állami támogatással csaknem félmillió köbméter földet mozgatnak meg ez évben és több tízezer folyóméter hosszú vízlevezető árkot húznak a réteken, legelőkön. a vízrendezési munkák kiemelkedő szakasza a zala folyó medrének szabályozása. ebben az évben 12 kilométer hosszúságban terelik teljeseen új mederbe a folyót./mti/

- . -

bb 46. 40 esztendő alatt 120.000 kilométer utat tett meg tapsonyi istván erdész

vid j vm ká

1963. május 7.

bensőséges ünnepséget rendezett a délsomogyi erdőgazdaság középrigóci üzemegysége. idős és fiatal, ünneplőbe öltözött erdészek jöttek össze, hogy elbucsuztassák tapsonyi istvánt erdészt, aki 40 évi szolgálat után jól megérdemelt nyugalomba vonul.

az idős, őszhajjú erdész 40 esztendő alatt területében mintegy 120.000 kilométer utat tett meg, azaz háromszor kerülhette volna meg a földet. azokban az erdőkben, amelyekre gondot viselt, szerény számítások szerint 10 millió elültetett facsemete terebélyesedett fává. szorgalmas, odaadó munkája elismeréséül nyújtotta át kedves szavak kíséretében németh vilmos, a délsomogyi erdőgazdaság igazgatója a „kiváló erdészeti dolgozó”, jelvényt és a pénzjutalmat, erdész társai pedig, akik sokat tanultak a gazdag tapasztalatokkal rendelkező erdésztől, ajándékokkal kedveskedtek./mti/

- . -

17.00/a

- 26 -

Handwritten signature

bb 44. sajtótájékoztató az indonéz nagykövetségen

t bc/hné/m/sr

1963. május 7.

sarino mangunpranoto, az indonéz köztársaság budapesti nagykövete, kedden a nagykövetségen sajtótájékoztatót tartott. a jelent magyar és külföldi újságírók előtt hangsúlyozta a jelentőségét annak, hogy május 1-én nyugat-irián békés úton visszatért indonéziához. az indonéz népet e jogos harcában a magyar nép és kormánya, a világ haladó erőivel együtt támogatta, amiért a nagykövet az indonéz nép és kormánya nevében köszönetét fejezte ki.

a továbbiakban rámutatott, hogy az indonéz kormány az ujonnan visszatért országrészt gazdasági, kulturális téren egyaránt fejleszteni kívánja. a művelődésügy fejlesztésére máris egyetemet létesített nyugat-irián fővárosában.

a nagykövet ezután arról szólt, hogy az indonéz köztársaság továbbra is határozottan harcol a gyarmatosítás, a neokolonialista törekvések ellen. így ellenzi a malaysiai államszövetség megalakítását, amelynek létrejöttét a gyarmatosítók fegyverrel erőltetik. a malaysiával kapcsolatos tervek mögött a gyarmatosítás érdekei húzódnak meg. indonézia, amikor ellenzi a malaysiai államszövetség megalakulását, egyúttal arra törekszik, hogy a délkelet-ázsia e részével kapcsolatban felmerült vitás kérdéseket békés úton rendezzék.

a nagykövet a tájékoztató után válaszolt az újságírók kérdéseire, majd megmutatta a megjelenteknek a nagykövetség ujonnan berendezett olvasótermét. /mti/

- . -

bb 51. betörte a kirakatot - őrizetbe vették

i bc/tm/m/sr

1963. május 7.

kedden hajnalban egy férfi betörte a Lenin körut 1-3 szám alatti vitrin-kirakatot, amelyben cipők voltak. a rendőrnjőr elfogta a tettest: balogh attila büntetett előéletű, 29 éves termestert, népszínház utca 22 szám alatti lakost. balogh a cselekmény elkövetését beismerte; őrizetbe vették. /mti/

- . -

16.10/a

- 27 -

Handwritten signature

bb 50. kapálják a korai burgonyát szabolcsban - működnek a hideglevegős szénaszárítók békésmegyében - a hűvösebb idő nem akadályozza a mezőgazdasági munkákat

vid.ö./kz/m/ká

1963. május 7.

mezőgazdasági üzeink ezekben a napokban még mindig a kukorica vetésre összpontosítják a rendelkezésükre álló kézi és a gépi munkaerő zömét. a nagymérvű koncentráció nem is eredménytelen. a legfrisebb somogy megyei jelentés például már arról számol be, hogy az elmúlt évekhez viszonyítva körülbelül 8-10 nappal sikerült megrövidíteni a tavasziak vetési idejét. ezideig 160.000 holdon került földbe a mag. a korai előcsiráztatott burgonya már mindenütt kikelt, az őszi szedésünek vetése pedig közvetlenül a befejezés előtt áll. a kukorica magját fél ezer gép szórja nap, mint nap a földbe.

szabolcs-szatmár megyében a tervezett terület 70 százalékán vetették el eddig a kukoricát. az együttesen 83.000 holdra tervezett burgonyából már csak 10.000 hold vár beültetésre. a gyors ütem jórészt a gépek jól szervezett munkájának köszönhető. mintegy 1000 géppel állandó váltással dolgoznak, a nap 24 órájából mindössze két óras karbantartási időre állnak le. a vetés gyors befejezése most már azért is sürgető, mert mind több munkáskezet és gépet követel az egyre nagyobb arányokat öltő növényápolás. ezen a vidéken máris időszerű a korai burgonya első kapálása, hiszen a felsőtiszavidéki közös gazdaságok határában már a 8-10 centiméteres magasságot is eléri a növény. rakamazon, gáván és timáron szerdán már körülbelül 1.200-an dolgoztak a burgonyaföldeken.

a még mindig nagy erőkter foglalkoztató vetés, s az egyre nagyobb arányú növényápolás mellett most kell gondoskodni a zöldtakarmányok betakarításáról is. békés megyében, ahol csak lucernából mintegy 53.000 holdról kell betakarítani a termést korszerű módszerrel, hideglevegős gépekkel szárítják a lucernaszénát. összesen 35 ilyen ventilátoros szénaszárítót helyeztek üzembe a megyében. alkalmazásukkal jobb minőségű, magasabb tápértékű takarmányt nyernek. /mti/

bb 53. újabb szakszervezeti küldöttségek érkeztek a szakszervezetek 20. kongresszusára

tm/m/sr

1963. május 7.

a magyar dolgozók május 1-i ünnepségeire érkezett külföldi szakszervezeti küldöttségek közül a szovjet, a lengyel, a cseh-szlovák, jugoszláv, a román, a bolgár küldöttek, miután látogatást tettek országunk egy-egy megyéjében, visszautaztak hazájukba. /folyt.köv./

16.27/a

- 28 -

bb 53. /újabb ... 1. folyt./ m

a magyar szakszervezetek május 9-én kezdődő kongresszusára újabb szakszervezeti küldöttségek érkeztek budapestre. megérkeztek az argentin szakszervezeti egységmozgalom, a koreai szakszervezeti tanács, a francia általános munkaszövetség, a szabad luxemburgi szakszervezeti szövetség, a ceyloni szakszervezeti kongresszus, az iráni egyesült szakszervezetek, a nyugatnémetországi szakszervezeti mozgalom képviselői. /mti/

bb 52. vigyázatlan gyalogjárók, utasok - halálos közlekedési baleset a fővárosban

i bc/gg/m/sr

1963. május 7.

a madách tér 11. számú ház előtt vigyázatlanul ment át a tulsó oldalra szilárd margit, 63 éves nyugdíjas. egy 60-as villamos elütötte a gyalogjárt, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

a kerepesi ut és az eörs vezér tér torkolatánál kálmán mária 16 éves budapesti lakos figyelmetlenül nem a kijelölt helyen, ment át az uttesten. az fc 61-17 rendszámú tehergépkocsi elütötte a leányt, aki súlyosan megsérült és kórházba került.

tanfi alice 66 éves nyugdíjas egy 6-os villamoson menetközben nem fogózkodott. amikor a kocsit a józsef körut és a rákóczi ut kereszteződéséhez ért, elesett a villamosban és súlyosan megsérült.

a váci ut és a dagály utca kereszteződésénél turi endréné 26 éves tanító teugrott a ga 53-26 rendszámú távolsági autóbuszról - mielőtt az megállt volna -. könnyelműségének súlyos sérülés lett a következménye. /mti/

16.30/a

- 29 -

16.27/a

bb 45. az ország legrégebb ősemeri településére bukkantak a régészek budapest közvetlen közelében

i tz/tr vm vg

1963. május 7.

rendkívüli tudományos értékű ősemeri leletet tártak fel a budapesti történeti muzeum régészei közvetlenül a főváros közelében. érd-parkváros környékén.

néhány kilométernyire az autóbusz-végállomástól egy elhagyatott, sziklás völgyszakadék szélén az ősemer egykori tanyájára bukkantak. alig kezdtek a feltáráshoz, az ásó nyomán máris gazdag bőségben kerültek felszínre az ősemer rendkívül primitív, patintott kvarcit eszközei és különböző rég kihalt állatfajok - barlangi medvék, barlangi hiénák, ősi vadlovak, stb. - csontjai. sőt a szerencsés véletlen folytán már az eddig feltárt, aránylag kicsiny területen ráakadtak a hajdani tüzhely maradványaira is, ahol még elegendő szén is volt, amiből rádiókarbon vizsgálattal pontosan megállapíthatják majd, mikor lobogtak ott a lángok utoljára.

ennek a kormeghatározásnak pedig ebben az esetben különösen nagy jelentősége van. mert bár eddig is szép számmal kerültek elő hazánk földjéből ősi kőeszközök, állatcsontok, stb., a régészek meggyőződése szerint ebben a szakadékban legalább 90.000 éven át őrizte meg a föld az utolsó jégkorszak legelején, a neandervölgyi kor közepe vagy eleje táján élt ősemer nyomait. ebben az esetben pedig a lelet nemcsak a főváros környékén, hanem az egész országban is valószínűleg a legősibb emberi településként sorolható a régészeti kutatások legértékesebb eredményei közé. /mti/

- . -

bb 47. színesednek a cseresznyefák a kelebiai gyümölcsösökben

vid j vm ká

1963. május 7.

bács megye déli részén, kelebián, minden évben elsőnek érik be a májusi cseresznye. a gyümölcsösökben, ahol az elmúlt évinél jobb termés ígérkezik, már színesednek a fák. a helyi népfőnt termelőszövetkezet - amely a környék egyik legnagyobb cseresznyésével rendelkezik - felkészült a szüretre. a mosolygós cseresznyéből már ezen a héten szállítanak kóstolót a fogyasztóknak. /mti/

- . -

16.35/a

- 30 -

bb 54. száz aprócikk textilhulladékból - tájékoztató az általános ruházati ktsz új szolgáltatásairól

t sz/sze/m/vg

1963. május 7.

kedden az általános ruházati ktsz elnöke, veres tiborné a sajtó képviselőinek bemutatta a ktsz textilhulladékból varrt készítményeit. a szövetkezet mintegy száz aprócikk gyártására készült fel. megkezdik többek között cipő-, bőrönd-, televízió-, táskarádió-védhuzatok, fürdőszoba falra, vagy a szekrényajtók belsejére szerelhető „emeletes”, fehérnemű- és harisnyatartó zsákok, a teát melegen tartó kanna-bunda, kartonból varrt fémvázas ujságtartó, nylon-tasakos uti cipőtisztító-készlet és sok más érdekes apróság sorozatgyártását.

a szövetkezet az utóbbi időben több szolgáltatást is bevezetett. tizenegy áruházban működik kirendeltsége, ahol a kisebb munkák, mint például a függönykészítés, konyharuhák szegése, vagy a modern butorokhoz illő asztalterítő stólák, alátétek varrása meg is várható. az áruházi kirendeltségek öltözködési tanácsadással is szolgálnak, a ruhákat kiszabják, vagy az első próbát is elvégzik azok számára, akik szeretnek saját készítményű ruhában járni, de a mesterséget nem sajátították el tökéletesen. felkészültek az autó ülésvédő-huzatok varrására. az elmúlt hónapban már több mint kétszáz autótulajdonos megrendelésének tettek eleget, sok vidéki autós levélben rendelte meg a huzatot és három-négy napon belül postán adták fel számára. a szövetkezet berendezkedett butorvédő huzatok varrására is, ezek kiszabása, illetve mértékfelvétele természetesen háznál történik. néhány ruházati szaküzletben is megtalálhatók a szövetkezet megbízottjai, akik, ha a vevő nem talál magának megfelelő ruhát, vagy egy fazon megtetszett, de a méret nem jó, mértéket vesznek fel és a szövetkezet mérték utáni részlege megvarrja a kívánt holmit. a ktsz rendelkezik házivarrónő-szolgálattal is. /mti/

- . . -

bb 55. magyar ciprusi kereskedelmi megállapodás

k sz/sze/m/vg

1963. május 7.

május első napjaiban a magyar külkereskedelem képviselői tárgyalásokat folytattak ciprusban és aláírták az 1963 évre szóló árucsereforgalmi jegyzőkönyvet. a tárgyalások eredményeként ezévből a tavalyinál ötven százalékkal magasabb forgalom lebonyolítása válik lehetővé. a magyar külkereskedelem többek között textiliát, gépeket, elektromos készülékeket, egészségügyi cikkeket és gyógyszereket szállít ciprusba, ahonnan gyapjút, dohányt, bőröket és délgyümölcsöt vásárol. a jegyzőkönyvet magyar részről november lászló kereskedelmi tanácsos, ciprusi részről a. arauszo kereskedelmi miniszter irták alá. /mti/

- . . -

16.45/a

- 31 -

bb 49. a szocialista országok színházi szakemberei budapesten

gk vm ha

1963. május 7.

a szovjetunióból, Lengyelországból, a német demokratikus köz-
társaságból, csehszlovákiából, romániából és bulgáriából színházi
szakemberek érkeztek hazánkba, a vendégek kedden a művelődésügyi
minisztériumban tanácskoztak. kedd estétől kezdődően egy héten át
megtekintik a budapesten bemutatott új magyar színműveket, majd szak-
mai megbeszéléseket folytatnak. /mti/

- . . -

bb 56. virágzik a tiszta

vid/ká/gk/m

1963. május 7.

a kérészek, az ugynevezett tiszavirágok rajzása az idén elő-
ször a középtiszavidéken kezdődött. az apró rovarokat kedden
először a marifüi tiszta-szakaszon figyelték meg. reggel még
csak rajokban jelentkeztek, a déli órákban már tömegesen lepték
el a folyó vztükrét. a tiszavirág életü kérészek pár percnyi
rajzás után élettelenül hullottak a folyóba és bőséges táplálé-
kul szolgáltak a halaknak. a kérészek, tápláló eledelt jelente-
nek kacsáknak, libáknak is. az asszonyok, gyerekek ilyenkor
zsákszámba gyűjtik a tiszavirágokat, a halászok pedig apró do-
bozokban konzerválják az értékes csalétket. /mti/

- . . -

bb 57. újfajta műanyagfestéket mutattak be debrecenben

vid/te/m/ki

1963. május 7.

kedden debrecenben az ém hajdu-bihar megyei állami építő-
ipari vállalat meghívott szakemberek előtt bemutatta a vállalat
műanyagkutató laboratóriumában előállított újfajta hazai műanyag-
festéket. a műanyagfesték, amelynek neve formalkid, minden szín-
ben előállítható, lakkfényű, egy órán belül száradó - betonra,
vakolatra, fára és vasra alkalmazható - erősen tapad és kemény
filmfelületet képez. a bemutató részvevői megtekintették azt a
két debreceni új lakóházat, amelyet formalkiddal festettek ki.
/mti/

- . . -

17.15/a

- 32 -

[Handwritten signature]

bb 59. igor sztravinszkij vezényli a magyar állami hangverseny-
zenekart

i lv/gg/m/ha

1963. május 7.

szerdán a magyar állami hangversenyzenekar sztravinszkij műveit
adja elő az erkel színházban. a szimfónia fuvóshangszerekre és
a szimfónia három tételben című művet robert craft, míg az ócát
és a zsolttárszimfóniát maga a szerző, igor sztravinszkij vezényli.
/mti/

- . . -

bb 58. befejeződött a hidépités a keleti főcsatornán

vid/te/m/ki

1963. május 7.

kedden délben műszakilag átadták a keleti főcsatornán kaba
és derecske között átívelő új hidat. ez a huszonötödik hid,
amely a főcsatorna 98 kilométeres szakaszán elkészült. ezzel
befejeződött a főcsatornán a hidépités. a megépült 25 híd
20 a közúti forgalom lebonyolítását segíti elő, 5 hid pedig a
vasúti forgalom részére épült. /mti/

- . . -

bb 60. ülést tartott a heves megyei tanács végrehajtóbizottsága

vid/te/m/fm

1963. május 7.

kedden ülést tartott a heves megyei tanács végrehajtóbizott-
sága. csuhaj ferencnek, a megyei tanács vb. elnökének megnyitója
után megtárgyalták a megye 1962. évi mezőgazdasági eredményeit
és a tanácsok feladatait az 1963 évi mezőgazdasági termelés
növelése érdekében.

az ülésen határozatokat hoztak a járási tanácsok szakemberei-
nek a gyakorlati munkában való részvételéről, s a mezőgazdasági
osztályok adminisztrációs munkájának csökkentéséről. /mti/

- . . -

17.25/a

- 33 -

[Handwritten signature]

bb 61. római sándor látogatása nógrád megyében

vid/sze/m/fm

1963. május 7.

Római sándor, az MSZMP politikai bizottságának tagja, az MSZBT országos elnöke kedden Nógrád megyébe látogatott. Délelőtt Jakab Sándornak, a Nógrád megyei pártbizottság elsőtitkárának társaságában felkereste a Húgyagi MSZBT Termelőszövetkezetet. Utána sajtótájékoztatóban találkozott az MSZBT megyei elnökségének tagjaival és üzemi aktivistáival, akikkel a bel- és külpolitikai helyzetről, az MSZBT fontosabb feladatairól beszélgetett. /mti/

...

bb 62. szovjet tudóst avattak tiszteletbeli doktorrá a veszprémi vegyipari egyetemen

vid/gk/m/fm

1963. május 7.

A veszprémi vegyipari egyetem tanácsa kedden délután az egyetem aulájában ünnepi nyilvános ülést tartott. Az ülésen tiszteletbeli doktorrá avatták N.M. Zsavoronkov szovjet vegyészprofesszort, a Szovjet Tudományos Akadémia tagját, a Moszkvai Lenin-rendes Mengyelejev kémiai-technológiai intézet tanszékvezető egyetemi tanárát, a Szovjet Tudományos Akadémia általános szervetlen kémiai intézetének igazgatóját.

Az egyetemi tanács ünnepi ülésén résztvett Molnár János művelődésügyi miniszterhelyettes, Kiss János, a Veszprém megyei pártbizottság osztályvezetője és a magyar vegyipari tudomány több képviselője. Ott volt az ülésen D.A. Raimbekov, a Szovjetunió budapesti nagykövetségének másodtitkára.

A kiváló szovjet tudós munkásságát dr. László Antal rektorhelyettes ismertette. Ezután dr. Polinszky Károly rektor a vegyészeti tudomány és a felsőoktatás terén kifejtett kimagasló tevékenységének elismerésül átadta N.M. Zsavoronkov szovjet tudósnak az egyetem magyar és orosz nyelven kiállított tiszteletbeli doktori oklevelét. A szovjet tudós meleg szavakkal mondott köszönetet a kiállításért.

Az ünnepi tanácsülés után az egyetem rektora a szovjet tudós tiszteletére fogadást adott, amelyen résztvettek a város társadalmi életének képviselői is. /mti/

17.35/a

...

- 34 -

bb 63. kitűnően vizsgázott az első tengeri utjáról visszatért „Szegec”, duna-tengerjáró hajónk

t hbj/gg vm vg

1963. május 7.

Március 22-én déli 12 órakor indult el első tengeri útjára a Szegec nevű új duna-tengerjáró hajó és május 7-én délután érkezett vissza a csepeli szabadkikötőbe. Az első út tapasztalatairól Finkey Sándor hajóskapitány a következőket mondotta:

Tengerészeti szakemberek a fekete tengeren tartották meg az úgynevezett regiszteri próbát s a 24 órás „vizsgauton”, a Szegec jól vizsgázott. Rendszerben működtek a műszerek, a gépek, a berendezések. A Szegec mindenben megfelelt a nemzetközi előírásoknak. Utunk 1060 tonna áruval - cukrot, vasanyagot, berendezéseket szállítottunk - Kavalla, Szaloniki, Valasz, Pireusz, Izmir, Beirut, Alexandria felé vezetett. Visszatérőben sok helyen rakodtunk, részben osztrák és csehszlovák tranzitárut. Alexandriában lent és kendert, műszálát, heraklelonban mazsolát, miletoszban kaolint, Izmirben olajpogácsát, Isztambulbanogyorót, az áru egy részét -ogyorót, kaolint, olajpogácsát uszályok viszik tovább a csepeli szabadkikötőből Bécsbe, Regensburgba, Pöchlarnba. A hajó „megkóstolta”, a tengeri viharokat és a hányódó hullámokban is bizonyosságot tett tengerálló képességéről, az egész uton pedig gyorsaságáról. /mti/

...

bb 64. gödöllői egyetemisták szabolcsban

vid fm/tné vm fm

1963. május 7.

A gödöllői agrártudományi egyetem 36 idén végző hallgatója tanáraik kíséretében hétfőn és kedden kétnapos tanulmányutat tett Szabolcs-Szatmár megyében. Dr. P. Szabó Gyula, a megyei tanács vb. elnökhelyettese üdvözölte őket. Ezt követően a párt és a tanács vezetőivel együtt felkeresték a megye több községét, köztük Tarpát, Fehérgyarmatot, Tunyogmatolcsot. Beszélgettek a termelőszövetkezetek vezetőivel és tagjaival, tanulmányozták az ottani gazdálkodást, ismerkedtek azokkal a munkaterületekkel, ahol az egyetem elvégzése után majd dolgoznak.

A hallgatók egy része Szabolcs-Szatmárból került az egyetemre. Ezek úgy döntöttek, hogy tanulmányaik befejezése után visszatérnek a megyébe. Többen közülük máris megállapodtak a termelőszövetkezetek vezetőivel. /mti/

17.40/a

...

- 35 -

bb 65. nemzetközi jogásztanácskozás pécssett

vid/fm/tné/m/fm

1963. május 7.

a pécsi tudományegyetem állam- és jogtudományi karának rendezésében kedden háromnapos nemzetközi jellegű államigazgatás-tudományi symposion kezdődött pécssett, a városi tanács dísztermében. a tanácskozásra neves szakemberek érkeztek a német demokratikus köztársaságból, romániából, csehszlovákiából, bulgáriából, Lengyelországból és jugoszláviából. a symposionon résztvesznek a jogtudomány legkiválóbb hazai képviselői is.

a tanácskozás dr. szamel lajosnak, a pécsi egyetem tanszék-vezető tanárának „az államigazgatás-tudomány feladatai a szocialista országokban„ című vitaindító előadásával kezdődött. a vitában a tanácskozás résztvevői - a symposion céljának megfelelően - állást foglalnak és közös platformot alakítanak ki a szocialista államigazgatás-tudomány legfontosabb kérdéseiben, különösen tekintettel a társadalmasításra. /mti/

bb 66. időjárásjelentés

sze/m/La

1963. május 7.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. május 7-én, kedden este:

a nappali felmelegedés kissé fokozódik

várható időjárás szerda estig: változó mennyiségű felhőzet, szórószerűen futó záporok, zivatarok. mérsékelt északkeleti, keleti szél. a nappali felmelegedés szerdán kissé erősebb lesz, mint kedden volt. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 18-21 fok között. /mti/

19.47/a

- 36 -

Handwritten signature

bb 67. bartók- és ravel- bemutatók a szegedi nemzeti színházban

vid/fm/tné/m/fm

1963. május 7.

kedden három bemutató előadást tartottak a szegedi nemzeti színházban. vidéken először játszották bartók: „a kékszakál-lu herceg vára„ című egyfelvonásos operáját, versényi ida rendezésében. a zenekart vaszy viktor vezényelte. a két főszerepet szalma ferenc és ivánka irén énekelte.

a másik két egyfelvonásosban a színház újjászervezett balett-kara első ízben mutatkozott be önálló műsorral. bartók csodálatos mandarin-ját harangozó gyula rendezte, és ő szerkesztette a koreográfiát is. a zenekart szalatsy istván vezényelte. vera ilona és horváth pál lépett fel a főszerepekben.

a harmadik darab ravel introduction és allegro című műveire komponált játék című táncjelenet volt, amelyet hazánkban először a szegedi nemzeti színház tűzött műsorra. a koreográfiát hamala irén tervezte és tanította be. a zenekart vaszy viktor vezényelte. a főbb szerepekben kemény livia, imre zoltán és lakatos károly lépett fel. /mti/

bb 68. Lengyel pártmunkásküldöttség érkezett magyarországra

La vm

1963. május 7.

leon stasiaknak, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottsága agitációs és propaganda osztálya vezetőjének vezetésével kedden délután lengyel pártmunkás küldöttség érkezett magyarországra. a küldöttség a magyar szocialista munkáspárt agitációs-és propagandamunkáját tanulmányozza.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren darvasi istván, az mszmp központi bizottsága agit.prop. osztályának helyettes vezetője és kovács zoltán, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának helyettes vezetője fogadta.

jelen volt henryk grochulski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

21.50/a

- 37 -

Handwritten signature

Handwritten signature: Vége

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm utca 6-7. Telefon: 189-490, 369-090

A szerkesztésért és kiadásáért a vezérigazgató felel.

~~MTI Budapesti Híradó~~

1963. május 8.

bb 1. magyar filmhét a művész moziban

i di/gk vm ha

1963. május 8.

május 9. és 15. között magyar filmhetet rendeznek a budapesti művész moziban. az elmúlt évek legsikeresebb filmjei közül egy-egy napra műsorra tűzik a liliumfit, a dollárpapát, a mese a 12 találatról-t, a rangon alul-t, a két emelet boldogságot, a mindenki ártatlan?-t és a mici néni két életét./mti/

- . -

bb 2. 1.160 fafajta tavaszi pompája a sziki arborétumban

vid j vm ká

1963. május 8.

a hajdusági állami erdőgazdaság püspökladányi szikkisérleti telepén 1.160 - a világ minden részéből származó - fafajta, bokor és cserje öltözött tavaszi pompába. kilencedik esztendeje figyelik a kutatók, hogy a szikes talajon, mostoha körülmények között, kevés csapadék mellett melyik fejlődik a leggyorsabban. ezeknek a megfigyeléseknek alapján választják ki a több mint ezer fajta közül a szikesek telepítésére legalkalmasabbakat, s azokat ültetik nagyüzemi csemetekertekbe./mti/

- . -

bb 3. csalókat, tolvajokat ítéltek el

i bc/gk vm ha

1963. május 8.

dologkerülő, másokat bűncselekményekkel megkárosító személyek ügyében hirdetett ítéletet a tizennyolcadik-tizenkilencedik kerületi bíróság. csonka lászló és ferenc budapesti lakosok akiket korábban többször elítéltek, különféle ürüggyel nagyobb összegeket csaltak ki kispesti lakosoktól, főleg idősebbektől. többek között butorvásárlásra, televízió-javításra kértek pénzt azzal az ígérettel, hogy rövidesen visszafizetik, máskor „biztosítékul”, valójában lopott árura vonatkozó, illetve hamisított zálogcédulát adtak át a kölcsönnyújtónak. a bűncselekmények elkövetésében segített nikli andrásné, aki munkahelyét ugyancsak sűrűn változtatta és italboltokban férfiakkal kötött ismeretséget. csonka lászló ezenkívül olyan tárgyakat is értékesített, amelyekhez a korábban elítélt harmadik csonka-testvér betörés útján jutott.

csonka lászlót három évi, csonka ferencet két évi szabadságvesztésre ítélte a bíróság. nikli andrásné egy évi szabadságvesztés-büntetést kapott: ez közkegyelem alá esik./mti/

- . -